

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר, מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר... (קל"מ ב', סז)

העֲשֵׂת עִל רַבִּי נְחֻמָּן מֵאֲוֹמֵן מִבְּרִסְלָב

טוב להגיד ולשיר נ נח נחמ נחמן מאומן לזכות לכל הישועות

ודעתם, על כן בקל יכולין עכשיו להבין האמת לאמתו, אם ירצה לראות ולהסתכל בעין האמת, מי שמקים יותר תורת משה והולך בדרכי התורה באמת, ואיזו הדרך ישכן אור וקרוב יותר לדרכה של תורה באמת, כפי פשטות כוונת משה רבינו עליו השלום כמובן לכל חד כפום מה דמשער בלביה [לכל אחד כפי מה שמשער בלבו]. וזה שאמר רב יוסף אי לאו האי יומא דקא גרים כמה יוסף איכא בשוקא [אם לא אותו יום שגרם, כמה יוסף יש בשוק], כי אפילו אם היה רב יוסף צדיק גדול ונורא כמו שהוא עכשיו, אבל מי היה זוכה להכיר ולהבין מעלת קדשתו, אם לא בכח קבלת התורה שקבלנו ביום החמשים דייקא, מחמת שנמשכת משער החמשים הנייל, עד שעל ידי זה נתבטלן כל השקרים והרמאות שבעולם הרוצים להעלים את האמת, והאמת עד לעצמו, וכל אדם כפי מה שהוא יכול בקל לראות ולהבין האמת אחר שכבר זכינו לקבלת התורה כנייל. (לקוטי הלכות - הלכות סימני בהמה וחיה ד' - אותיות ט"ז י"ח י"ט לפי אוצר היראה - תלמוד תורה - מ"ו)

שבת יתרו # בחדש השלישי ... (שמות יט, א)

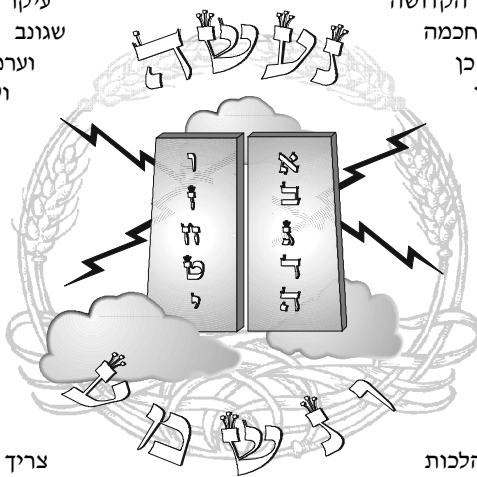
עיקר התגלות התורה הוא על ידי חסד ואהבה והשתוקקות וכסופין דקדשה, שעל ידי זה נעשין נקדות להאותיות ונצטרפין ונצטרין אותיות התורה לטוב, וכל הצדיקים הקדמונים שהיו קדם קבלת התורה, כלם היו עוסקים רק בהשתוקקות וכסופין דקדשה להשם יתברך, וזה היה עיקר עבודתם, עד שבא אברהם אבינו שהיה ראש למאמינים וראש לנמולים, ועל ידי זה זכה בשלמות יותר לבחינת ההשתוקקות והכסופין הנייל, שהם בחינת חסד ואהבה שזה מדתו של אברהם אבינו. ומאז התחיל להתנוצץ בחינת התגלות התורה, ואחר כך עסקו בזה שאר האבות והשבטים ובניהם וכו', עד שבא משה רבינו עליו השלום עם דורו שהיו כלם צדיקים, עד שעל ידי ההשתוקקות והכסופין שלהם נצטרפו כל אותיות התורה לטוב, ואז זכו לקבלת התורה. (לקוטי הלכות - הלכות דם א' לפי אוצר היראה - תלמוד תורה - מ"ה)

ומשה עלה אל האלקים ... (שמות יט, א)

בכל מצוה ומצוה ובכל אות ותיבה של התורה הקדושה יש בה חכמה קדושה עמקה ונפלאה מאד, שלמוד החכמה הקדושה הזאת היו יכולין גם המלאכים ללמוד, ועל כן שאלו אשר תנה הודך על השמים. אך באמת אין שום חכמה נחשבת, כי אם כשבאין על ידיה לעצה שלמה, ואפילו חכמת התורה הקדושה, שרק היא היא החכמה האמתית, אף על פי כן היא גם היא אין חכמתה נחשבת, כי אם כשזוכין לקבל עצה שלמה על ידיה שיצליח על ידי זה לצנח. וזה עיקר תכלית שלמות עמקות חכמת תורתנו הקדושה, כי לא המדרש עיקר אלא המעשה, ועל כן נקראת התורה עצה. וכל מה שהמדרגות נמוכות ביותר שם צריכין ביותר עמקות העצות הקדושות של התורה. וזה שהשיב משה להמלאכים כלום קנאה יש ביניכם, יצר הרע יש בכס וכו' היינו כנייל. (לקוטי הלכות - הלכות תענית ד' - אות י"ד לפי אוצר היראה - תלמוד תורה - מ"ב)

וגם בך יאמינו לעולם ... (שמות יט, ט)

צריך כל אחד מישראל לברך ולהודות להשם יתברך מאד על אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו. כי הגם שכבר היו כמה צדיקים גדולים גם קדם מתן תורה, כמו שמצינו אבות העולם שקיימו כל התורה עד שלא נתנה, וגם עכשיו אחר מתן תורה הבחירה חופשית כי הבעל דבר מבלבל את האדם כל כך, עד שגם בספרים הקדושים של התורה הקדושה, יכולין לראות ההפך מהאמת חס ושלום, וכמו שאמרנו רבותינו ז"ל לא זכה נעשית לו סם מות, אף על פי כן עצת ה' לעולם תעמ'ד ואתה מרום לעולם ה'. כי קדם מתן תורה אף על פי שגם אז היו כמה צדיקים, אבל לא היה אפשר להכיר ולהבחין בין צדיק לרשע, מחמת גדל התגברות השקר שמהפך הכל ואומר לרע טוב ולטוב רע. אבל עכשיו כבר זכינו שהמשיך לנו משה רבנו עליו השלום את התורה הקדושה, משער החמשים של הקדשה, ששם יש עצות עמקות ונפלאות עד בלתי גבול, שאי אפשר לקלקלם ולסתרם בשום אופן, ובכח קדשה הזאת הבטיח לנו השם יתברך, שזוכה להאמין במשה רבינו ובנביאים הבאים אחריו לעולם, כמו שנאמר: וגם בך יאמינו לעולם, וכמו שדרשו רבותינו ז"ל. ומאחר שיש לנו יסוד חזק כזה, שוב אי אפשר להשקר והסטרא אחרא להפך האמת לגמרי חס ושלום אצל ישראל קדושים, כי מאחר שכבר יש לנו יסוד חזק לבלי סור מתורת משה אמת, והכל מודים כי אי אפשר להיות צדיק וכשר, כי אם כשמקיימין תורת משה באמת כאשר מסרו לנו רבותינו ז"ל בגמרא ופוסקים, וכל השקרים והטעויות והבלבולים שמכניס הבעל דבר עכשיו בישראל, אי אפשר להם להתגבר רק על ידי שיתלבשו גם הם בהאמת של התורה הקדושה, כי הם אומרים שעל פי תורת משה צריך להתנהג כך כפי דרכם

לא תנאף, לא תגנב ... (שמות כ, יא)

עיקר תאוות ניאוף נמשך על ידי הגנבה של הבעל דבר שגונב וחותר במחשבות האדם בכמה תחבולות וערמומיות וגנבות עד שמביאו לידי הרחור חס ושלום. ועל כן נסמך לא תנאף אצל לא תגנב כי עיקר ניאוף בא על ידי בחינת גנבה של הבעל דבר כנייל. וזה בחינת: אם ראית גנב ותרץ עמו ועם מנאפים חלקך, היינו שהפסוק מוכיח 'אם ראית גנב' — שהוא היצר הרע יותרץ עמו, ועל ידי זה יועם מנאפים חלקך. כי באמת היה ראוי לך לזוהר מאד מהגנב הזה, כי צריכין לשמור מחשבתו מאד מאד מהגנב הזה, ואתה לא די שלא שמרת עצמך ממנו, אף גם אם ראית גנב ותרץ עמו, שנתרצית אחריו רחמנא לצלן, ועל ידי זה ועם מנאפים חלקך וכנייל. על כן צריך האדם להיזהר ולהישמר מאד שלא יהיה כרוך אחר המחשבות רעות שמכניס בדעתו על ידי גנבותיו, רק ישתדל בכל כוחו לגרש ולבער הגנב מקרבו. כי באמת הבחירה ביד האדם לגרשו, כי המחשבה ביד האדם להטותה כרצונו, ושם עיקר הבחירה. אשרי השומר מחשבתו היטב קדוש יאמר לו. (לקוטי הלכות - הלכות גניבה ד' - ט')

מכתב

ספר אבני הנחל ב' - מכתב טו
לכבוד בת עיני ולבי, שנתן כל חיותו ומחו ולבו להבין ולהכיר האמת האמתית, ולקשר ולדבק עצמו בהצדיק האמת הגנוז וצפון מעין כל, שמעלה כל הנפשות מתכלית תכלית גשמיות דגשמיות, מבטן שאול תחתיות, לעילא ולעילא מכל הרוחניות, ובחמתו מכניס הכל אל האמונה הקדושה, ומגן על כל ישראל לדור דור לצנח. אחי חביבי, זכר היטב היטב את כל הטובות והנפלאות שעשה ה' יתברך עמנו בדור הזה בעצם שפלותנו, שגם אנו זכינו להמנות עם הנפשות הארוזים עצמם בצדיק האמת שעל-ידו נתבטל השקר של החלוף, ותחזור המלוכה למקומה בחינת "והייתה לה' המלוכה". הדלקת נר חנכה הוא בחינת המשכת השגת אלקות על-ידי צמצום שמשם עיקר הדלקת כל האורות והנרות דקדשה, וזה שאנו מדליקין נר חנכה כל אחד בביתו למטה מעשרה טפחים, כי הצדיק הגדול ממשיך תיקונים נפלאים כאלה עד שמאיר בחינת השגת אלקות על-ידי הצמצומים גם למטה בדיוטא התחתונה מאד שהוא בחינת למטה מעשרה טפחים

כל ציוהו שאנחנו
אנחנו הקדוש הוא פחותה ציוהו
אלה הכולם ...

ושבתנו שם בשבת קדש בבית ידידינו רבי יצחק חתן המגיד, וגם הודיעו לי שגם ביום שלישי יהא ברית מילה אצל אחד מאנשי-שלומנו שנתקרב בסמוך ובליל שבת קדש שמחנו ורקדנו בעזרת השם יתברך אחר כך הלכנו על סעדת הבן זכר וביום שבת קדש חזרתי ואמרתי התורה המתחלת מי שיודע מארץ ישראל שטעם באמת טעם ארץ ישראל (בלקוטי תניינא - סימן מ'), ונתעכבתי שם בטיראויוצע עד יום שלישי והייתי סנדק על הברית מילה:

(מאת ר' ישראל אודסר, זצ"ל)

שיחות

אחרי שקיבל את הפתק, רבי ישראל אודסר נכנס לשמחה עצומה, וכל הישיבה וכל העיר חשבו שהשתגע)

... רוב מוטל מסלונים - אני הייתי השכן שלו, והוא אהב אותי מאד, אף-על-פי שהוא היה מתנגד, אבל הוא אהב אותי מאד, הוא שמע על זה שאני נעשיתי משוגע, אז היה דואג מאד, אוי, אסון כזה, נעשה משוגע! הוא, אז הוא אמר, הוא ילך לראות. הוא בא ודיבר איתי, הוא היה מפחד שאולי אני אכה אותו - משוגע הוא יכול להכות... הוא בא ושאל אותי שאלה: "כולם אומרים שאתה נעשית משוגע, ואני היה לי צער גדול, אני רואה שאתה לא משוגע, מה זה היה העצבות והשמחה? מה זה?". אני סיפרתי לו המעשה של שבעה עשר בתמוז והראתי לו את הפתק. הוא היה מתנגד כזה, שהיה פחד, אני לא רוצה לדבר מה שהוא דיבר, אז ביטל את ההתנגדות! "אם כן? ישראל בער יש לו פתק? יש לו מכתב מרבי נחמן? אני מבטל את כל ההתנגדות", הוא נעשה אדמו"ר בירושלים אחרי זה. אז אמר: "אתם רוצים, לא רוצים, תעשו מה שאתם רוצים, אני ביטלתי את ההתנגדות על ברסלב... מה יש? הוא קיבל מכתב מרבי נחמן!". אז אמרו כולם: "או... כן, ממכתב נעשים שמח כל כך? אז נעשה הרבה מכתבים", אז מצאתי בכל הספרים שלי פתקא... מכתבים, הם ראו שאין שמחה ואין עצבות... "להגיד לך", ולא "להודיע לך". מה זה "להגיד לך" זה משמעות של פנים אל פנים. מה להגיד? שתי דברים: "נהניתי מאד מעבודתך", "ועליך אמרתי". אז "חוק ואמץ בעבודתך", אחר כך... אתה יודע מי אומר זה? "נ נח נחמ", "ויסימן...", אתה יודע מה שיאמרו ב"ז בתמוז? "יאמרו שאינך מתענה", סימן שרק אני ידעתי! אני לא יודע להגיד פירושים, רבנו הקדוש אמר: "המעשיות? משיח יגיד פירוש על המעשיות", וגם זה גם כן פלא, משיח יגלה שרבנו הקדוש הוא השיר הזה, שהוא יחזיר את כל העולם להשם יתברך. אני משליך את כל מה שיש לי, אני והבנים והמשפחה, הכל, שיהיה הכל כרצונו יתברך, הוא משליך על השם יתברך, כל יום...

(לקוטי עצות - צדקה, סימנים טו-טז)

עצות ותפילות

עיקר התענית היא הצדקה, ועל-ידי תענית וצדקה זוכה להכניע הגוף לגבי הנפש, החמר לגבי הצורה, הסכלות לגבי השכל, ויוצא מחשך לאור, ממות לחיים, מבהמה לאדם. ונתבטלן חכמות חיצוניות וכל החכמות של הבל ושקר לגבי חכמות התורה, שהיא חכמה האמתית, ונתבטל השכחה, וזוכה לזכרון, ומבטל הדין והחשך, וממשיך חסדים בעולם (לקוטי מוהר"ן א', סימן לו).

צדקה שנותנין לארץ ישראל היא גדולה מצדקות חוץ לארץ, ועל ידי צדקה דארץ ישראל תכלל עצמך באוירה דארץ ישראל, שהוא בחינת הבל הקדוש שאין בו חטא, שעל-ידי זה עיקר בטול הדין והחשך והשכחה והעלילות וכו' מן העולם (שם).

... ובכן יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, שתעזרני לתן צדקה הרבה לעניים הגונים הרבה, ותחמל עלי ברחמיך ובחסידיך הגדולים והעצומים, ותעזרני לתן צדקה הרבה לארץ-ישראל, לתמך ולסייע בסיוע שיש בו ממש לעניים הגונים הדרים בארץ ישראל, ואזכה להכלל על-ידי-זה באוירא דארץ ישראל, באויר הקדוש, בהאוויר וההבל שאין בו חטא, וזוכה על-ידי-זה להמתיק ולבטל כל מיני דינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל. וזוכה תמיד לדחות ולבטל הדין והחשך והסכלות וכל מיני חכמות חיצוניות מן העולם. ותעזרנו להגביר ולהעלות ולנשא הנפש הקדושה והתורה הקדושה, ותאיר עלינו אור החכמה הקדושה, ותמשיך עלינו חסדים טובים מאתך תמיד, וזוכה לזכרון דקדשה. ותשפיע עלינו מאתך שפע טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים ושלוש וכל טוב. וברחמיך הרבים תזכור לנו את ברית אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ותקים לנו מקרא שכתוב, וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר: (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה לו)

שמעולם לא ירדה השכינה לשם, כי בגדל כמו יכול להאיר אפילו בהרחוקים והגרועים מאד - אם הם רוצים לקבל, בבחינת "כי אשב בחשך ה' אור ל".

עיקר מצות נר הנכה הוא להדליק ולהאיר את אור האמת בעולם, שיזכו הכל לידע היכן האמת בחינת "שלח אורך ואמתך", ולברך נשמותינו מבחינת השקר של היכלי התמורות שמשם כל הבלבולים של האדם, מה שמספק על פי ר' ואינו יודע היכן האמת מחמת גדל התגברות החלופים והתמורות האומרים לרע טוב ולטוב רע, עד שחולקין על הצדיק האמת שהוא מבחר נקדת האמת שבין הצדיקים. עיקר הנס של הנכה שנכנע מלכות הרשעה שהוא בחינת עבד, זהמת הנחש, ונתגבר ונתעלה מלכות דקדשה של ישראל שהם בחינת בן המלך בחינת אמת.

אם אתה קטן בעיניך ונדמה לך שאתה רחוק מאד מה' יתברך על-ידי מעשיך, אדרבא, ראוי לך לשמח עוד יותר ויותר, שאף-על-פי כן זכני ה' יתברך להשען על צדיק קדוש כזה אשר גלה נוראות כאלה. הסטרא אחרא מתקנאת מאד בהתפארות שה' יתברך מתפאר בנו על-ידי קיום התורה והמצוות, ועל-כן מתגברים בכל דור לבטל את התורה חס ושלוש, להשכיחם תורתך, בכדי שעל-ידי זה ממילא יתבטל ההתפארות הנ"ל, רק הצדיק האמת העוסק בכל דור לקרב את ישראל לאביהם שבשמים ולהגדיל ולהוסיף בכל פעם אור ההתפארות הזאת, הוא עומד כנגד הסטרא אחרא להכניע אותה, ועל-ידי התגלות ההתפארות נדלקין ומאירין כל הנרות והאורות העליונים ומשם אנו ממשיכין אור הנר של הנכה. ומחמת שעיקר ההתפארות של ה' יתברך הוא על-ידי התקרבות הרחוקים, שמתחילים להתחנך בעבודת ה', על-כן נקרא הנכה דייקא, מלשון חינוך.

אפילו בתכלית הזקנה צריכים להיות עדיין יניק לגמרי, כאילו לא התחיל עדיין לחיות כלל...

סיפור

(ימי מוהר"ת חלק ב' - סימן כ"ו)
... ביום חמישי השכמתי

והתפללתי בבית אכסניא שלי, ולא הלכתי למקוה, ולא הייתי על ציונו הקדוש ואז באותו העת לא היו עגלות מצויות לשכר בקהלת-קודש אומאן כי בכל יום רביעי שאלתי על עגלות והשיבו לי שקשה למצוא עתה מחמת

קלקול הדרך, וגם גלם נסעו על קונטרסין (לחדש הרשיון) והעולה על רוחי היה להתעכב באומאן על שבת כי חקרתי בלבי שאני מכרח להיות מתון מתון הרבה בנסיעה זאת, אבל רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום ובבקר בגמר התפלה עלה על דעתי לשכר עגלה לטיראויוצע ותכף צויתי לרי' מנדיל עם עוד איש אחד מאנשי-שלומנו מאומאן שילכו מיד וישכרו עגלה לטיראויוצע והלכו וחפשו ומצאו ביגיעה קצת איזה עגלה של נכרי, והביאוה לביתי ושכרתי אותה בתוך כך קראו אותי לסעדה לבית רבי יונה הנוכר לעיל לכבוד המחננים שבאו לביתו להשתדך עמו והלכתי לשם אני וחברי רבי נפתלי ורבי משה וישבנו שם יחד עם רבי יונה, והתנצל את עצמו בעניין המחלקת שבאומאן, שאינו חייב בדבר כלל; וזה היה נצרך לנו מאד ונתעכבתי שם על הסעדה עד שתיים או שלש שעות אחר חצות היום, והייתי סבור, שכבר חזר העכו"ם לגדל העיכוב אבל כשבאתי לאכסניא מצאתי עומד עדיין ונסעתי תכף עמו לטיראויוצע ולנתי בדרך.

ביום ששי בבוקר בהשכמה רציתי להתפלל שם תפלת שחרית אחר כך נתיישבתי ונסעתי לטיראויוצע, והיה השעה דחוקה קצת להגיע לשם לזמן תפלה ואחרנו זמן התפלה קצת, ובאנו בעזרת השם יתברך לטיראויוצע בעת שגמרו להתפלל בבית המדרש של המגיד זכרוננו לברכה ותכף כשראו אותי אנשי-שלומנו יצאו לקראתי בשמחה רבה כדרכם תמיד, והודיעו לי מיד הנה כסא של אליהו הנביא מוכנת ועוד מעט יביאו תינוק למול ומעלתו יהיה מוהל בודאי ונתמלאתי בשמחה שזכיתי למצוה כזאת בשעת ביאתי מיד ותכף ומיד הנחתי תלית ותפלין וכבדו אותי במצות חתוך, ומלתי תינוק כדת ועל ידי זה נתן שמחה וחדוה גדולה מאד בלבי, כי אני הייתי מספק כלל אם לנסוע לפה על שבת, ועכשיו אני רואה כי דרכי נכון מעם השם כי זכיתי בדרך למצוה כזאת, אשר לאו בכל פעם מתרחש לי מצוה כזאת בדרך ובפרט שזכרתי מיד שמצות מילה יש לה אחדות ושייכות וקשר נפלא עם קדשת ארץ ישראל כי אברהם אבינו עליו השלום בעת שנצטוה על המילה, אז הבטיחו השם יתברך על ירשת ארץ ישראל לו ולזרעו אחריו כמובא שם (בראשית י"ז ט) "ואתה את בריתי תשמר ונתתי לך ולזרעך את ארץ מגרד" וכו' וכמו שכתוב וזכרתי עמו הברית לתת את ארץ הכנעני וכו' ובשביל זה נוהגין לזמר וזכרות בעת ברית מילה ועל ידי זה נתחזקתי והתפללתי בשמחה ובחיות קצת, ברוך השם אשר עד כה עזרני